Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS RĪKOJUMS (devītā palāta)

2016. gada 9. martā*

Valsts atbalsts — Uzņēmumu ienākuma nodoklis — Beļģijas piešķirts valsts atbalsts Beļģijas ostām — Komisijas vēstule, ar kuru dalībvalsts tiek informēta par sākotnējo pārbaudi par šī atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu un par iespējamu atbilstīgu pasākumu noteikšanu — Nepārsūdzams akts — Nepieņemamība

Lieta T-438/15

Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL , Laluvjēra [*La Louvière*] (Beļģija),

Port autonome de Namur , Namīra [*Namur*] (Beļģija),

Port autonome de Charleroi , Šarleruā [*Charleroi*] (Beļģija),

un

Région wallonne (Beļģija),

ko pārstāv *J. Vanden Eynde, avocat*,

prasītāji,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *S. Noë* un *B. Stromsky*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2015. gada 1. jūnija vēstulē iespējami ietverto lēmumu par to, ka uzņēmumu ienākuma nodokļa atbrīvojums Beļģijas ostām ir uzskatāms par pastāvošu valsts atbalstu, kas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu (valsts atbalsts SA.38393 (2014/CP)).

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs G. Berardis [*G. Berardis*] (referents), tiesneši O. Cūcs [*O. Czúcz*] un A. Popesku [*A. Popescu*],

sekretārs E. Kulons [*E. Coulon*],

izdod šo rīkojumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Rīkojums

Tiesvedības priekšvēsture

1 2013. gadā Eiropas Komisijas dienesti visām dalībvalstīm nosūtīja anketu par to ostu darbību un aplikšanu ar nodokļiem, lai iegūtu kopainu šajā jomā un lai noskaidrotu ostu situāciju saistībā ar Eiropas Savienības noteikumiem par valsts atbalstu. Turpinājumā par šo jautājumu Komisijas dienesti apmainījās ar vairākām vēstulēm ar Beļģijas iestādēm.

2 Ar 2014. gada 9. jūlija vēstuli Komisija atbilstoši Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108. panta] piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 17. pantam informēja šīs iestādes par tās veikto Beļģijas ostu aplikšanas ar nodokļiem noteikumu sākotnējo novērtējumu saistībā ar šo noteikumu iespējamo kvalificēšanu par valsts atbalstu un to saderību ar iekšējo tirgu. Šīs vēstules beigās tā sākotnēji secināja, ka Beļģijas ostām piešķirtais atbrīvojums no uzņēmumu ienākuma nodokļa ir uzskatāms par nesaderīgu valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un darīja zināmu savu nodomu uzsākt sadarbības procedūru, lai pārskatītu konkrēto regulējumu. Turklāt tā informēja Beļģijas iestādes, ka šīs pārskatīšanas rezultātā varētu tikt ierosināti atbilstīgi pasākumi saskaņā ar šīs regulas 18. pantu, lai atceltu nesaderīgo atbalstu.

3 Beļģijas iestādes iesniedza Komisijai savus apsvērumus, un ar 2015. gada 1. jūnija vēstuli (turpmāk tekstā – "apstrīdētā vēstule") Komisijas dienesti atbildēja uz šo saraksti, precizējot:

"[..] Esam izskatījuši jūsu norādītos argumentus. Ņemot vērā šos apstākļus, informēju jūs, ka Komisijas dienesti joprojām sākotnēji uzskata, ka fakts, ka ostu saimnieciskā darbība netiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli, ir uzskatāms par valsts atbalstu, kas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu, turpmāk norādīto iemeslu dēļ:

[..]

Ņemot vērā juridiskos precedentus, Komisijas dienesti saglabā sākotnējo nostāju, kas formulēta to 2014. gada 9. jūlija vēstulē [..]. Līdz ar to vēlos informēt Beļģiju, ka Komisija varētu būt spiesta virzīties uz procedūras nākamo posmu un iesniegt Beļģijai oficiālus ierosinājumus saistībā ar tai veicamajiem atbilstīgajiem pasākumiem [..]."

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

4 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā saņemts 2015. gada 30. jūlijā, prasītāji, proti, *Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL* [Centra un Rietumu brīvosta], *Port autonome de Namur* [Namīras brīvosta], *Port autonome de Charleroi* [Šarleruā brīvosta] un *Région wallonne* [Valonijas reģions] cēla šo prasību.

5 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā saņemts 2015. gada 3. novembrī, Komisija saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 1. punktu izvirzīja iebildi par nepieņemamību.

6 Prasītāji neiesniedza apsvērumus par šo iebildi.

7 Ar atsevišķiem dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā saņemti 2015. gada 24. novembrī, *Port autonome de Liège* [Lježas brīvosta] un *Société régionale du port de Bruxelles* [Briseles ostas reģionālā sabiedrība] lūdza tām atļaut iestāties lietā prasītāju prasījumu atbalstam.

8 Prasības pieteikumā izklāstītie prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— prasību atzīt par pieņemamu;

— atcelt apstrīdēto vēstuli;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

9 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā acīmredzami nepieņemamu;

— piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

10 Saskaņā ar Reglamenta 130. pantu gadījumā, ja lietas dalībnieks ar atsevišķu dokumentu lūdz Vispārējo tiesu lemt par nepieņemamību vai kompetences neesamību, neizskatot lietu pēc būtības, Vispārējā tiesa ir tiesīga izlemt lietu ar motivētu rīkojumu, neturpinot tiesvedību.

11 Konkrētajā gadījumā Vispārējā tiesa uzskata, ka ir guvusi pietiekamu skaidrību no lietas materiāliem, un līdz ar to nolemj pieņemt lēmumu, neturpinot tiesvedību.

12 Vispirms jāatgādina, ka atšķirībā no jauna atbalsta, kas regulēts LESD 108. panta 2. un 3. punktā, attiecībā uz pastāvošu atbalstu LESD 108. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas shēmas, kuras pastāv šajās valstīs, un ka tā iesaka šīm valstīm atbilstīgus pasākumus, kas vajadzīgi iekšējā tirgus darbības pakāpeniskai attīstībai.

13 Pastāvošām valsts atbalsta shēmām piemērojamā procedūra Regulas Nr. 659/1999 17.–19. pantā ir aprakstīta šādi:

"17. pants

Sadarbība saskaņā ar [LESD 108. panta] 1. punktu

1. Komisija no attiecīgās dalībvalsts saņem visu informāciju, kas vajadzīga, lai sadarbībā ar dalībvalsti izskatītu pastāvošās atbalsta shēmas saskaņā ar [LESD 108. panta] 1. punktu.

2. Ja Komisija uzskata, ka pastāvošā atbalsta shēma nav vai vairs nav saderīga ar [iekšējo] tirgu, tā informē attiecīgo dalībvalsti par savu provizorisko secinājumu un dod attiecīgai dalībvalstij iespēju iesniegt savas piezīmes viena mēneša laikā. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var pagarināt šo termiņu.

18. pants

Priekšlikums veikt atbilstīgus pasākumus

Ja Komisija, ņemot vērā informāciju, ko dalībvalsts iesniedz saskaņā ar 17. pantu, secina, ka pastāvošā atbalsta shēma nav vai vairs nav saderīga ar [iekšējo] tirgu, tā pieņem ieteikumu, ar ko attiecīgai dalībvalstij ierosina atbilstīgus pasākumus. Šajā ieteikumā jo īpaši var ierosināt:

a) būtiski grozīt atbalsta shēmu vai

b) ieviest procedūras prasības, vai

c) atcelt atbalsta shēmu.

19. pants

Atbilstīgu pasākumu priekšlikuma juridiskās sekas

1. Ja attiecīgā dalībvalsts akceptē ierosinātos pasākumus un par to informē Komisiju, Komisija minēto konstatāciju dokumentē un par to informē dalībvalsti. Šis akcepts attiecīgai dalībvalstij uzliek par pienākumu īstenot atbilstīgos pasākumus.

2. Ja attiecīgā dalībvalsts neakceptē ierosinātos pasākumus un Komisija, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts apsvērumus, joprojām uzskata, ka minētie pasākumi ir vajadzīgi, tā sāk procedūru saskaņā ar 4. panta 4. punktu. *Mutatis mutandis* piemēro 6., 7. un 9. pantu."

14 Regulas Nr. 659/1999 4. panta 4. punkts un 6. un 7. pants attiecas uz LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru, savukārt 9. pantā ir regulēta saskaņā ar šo procedūru pieņemta lēmuma atcelšana.

15 Saskaņā ar judikatūru līdz Regulas Nr. 659/1999 pieņemšanai, kas lielā mērā tajā ir kodificēta, tas, vai Komisija ierosina vai neierosina atbilstīgus pasākumus, nerada nekādas galīgas juridiskās sekas, jo gadījumā, ja ierosinātos atbilstīgos pasākumus dalībvalsts neakceptē, tai nav pienākuma tos pieņemt (spriedums, 1996. gada 22. oktobris, *Salt Union*/Komisija, T-330/94, Krājums, EU:T:1996:154, 35. punkts).

16 Proti, no Regulas Nr. 659/1999 19. panta 1. punkta izriet, ka gadījumā, ja dalībvalsts akceptē Komisijas ierosinātos atbilstīgos pasākumus, pēdējā to dokumentē un par to informē dalībvalsti, kurai līdz ar šo piekrišanu rodas pienākums īstenot šos pasākumus. Atbilstoši judikatūrai Komisijas lēmums par dalībvalsts priekšlikumu apstiprināšanu un šo priekšlikumu noteikšanu par saistošiem saskaņā ar šo pantu ir apstrīdams akts (spriedumi, 2014. gada 27. februāris, *Stichting Woonpunt* u.c./Komisija, C-132/12 P, Krājums, EU:C:2014:100, 72. punkts, un 2009. gada 11. marts, *TF1*/Komisija, T-354/05, Krājums, EU:T:2009:66, 67.–70. punkts).

17 Gadījumā, ja dalībvalsts noraida Komisijas ierosinātos atbilstīgos pasākumus, pēdējai, ja tā uzskata, ka šādi pasākumi joprojām ir nepieciešami iekšējā tirgus pareizai darbībai, ir jāuzsāk LESD 108. panta 2. punktā paredzētā procedūra. Šīs procedūras noslēgumā Komisijai ir jāpieņem viens no Regulas Nr. 659/1999 7. pantā paredzētajiem lēmumiem. Šajā procedūrā pieņemtajam lēmumam ir juridiski saistošas sekas, kas var ietekmēt ieinteresēto personu intereses, līdz ar ko tas ir apstrīdams akts, jo ar to tiek pabeigta konkrētā procedūra un tiek galīgi lemts par attiecīgā pasākuma saderību ar valsts atbalstam piemērojamajām normām (spriedumi, 2003. gada 27. novembris, *Regione Siciliana*/Komisija, T-190/00, Krājums, EU:T:2003:316, 45. punkts, un 2011. gada 20. septembris, *Regione autonoma della Sardegna* u.c./Komisija, T-394/08, T-408/08, T-453/08 un T-454/08, Krājums, EU:T:2011:493, 77. punkts).

18 Atšķirībā no diviem iepriekš minētajiem gadījumiem aplūkojamajā situācijā apstrīdētā vēstule ir tikusi sastādīta Regulas Nr. 659/1999 17. panta 1. punktā paredzētās sadarbības procedūras starp konkrēto dalībvalsti un Komisiju ietvaros, kas, iespējams, var novest pie atbilstīgu pasākumu ierosināšanas, kuri tiek pieņemti saskaņā ar šīs regulas 18. pantu.

19 Taču, kā to pamatoti norāda Komisija, tā kā atbilstīgu pasākumu ierosināšana nav apstrīdams akts (iepriekš 15. punkts), *a fortiori* vēl pirms šādu atbilstīgo pasākumu ierosināšanas izdoti akti, piemēram, apstrīdētā vēstule, arī nav akti, kas rada saistošas juridiskās sekas (šajā ziņā skat. rīkojumu, 2009. gada 14. maijs, *US Steel Košice*/Komisija, T-22/07, EU:T:2009:158, 55. punkts).

20 Proti, šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gadījumā, kad ir runa par aktiem vai lēmumiem, kuru izstrāde notiek vairākos posmos, it īpaši iekšējās procedūras ietvaros, principā ir apstrīdami tikai tie pasākumi, kuros galīgā veidā noteikta iestādes nostāja šīs procedūras beigās, neiekļaujot starppasākumus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu (skat. rīkojumu, 2015. gada 3. marts, *Gemeente Nijmegen*/Komisija, T-251/13, Krājums, EU:T:2015:142, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Tas tā acīmredzami nav aplūkojamajā gadījumā attiecībā uz apstrīdēto vēstuli, ņemot vērā, ka no šīs vēstules skaidri izriet, ka tajā ir runa par Komisijas "sākotnējo nostāju" un ka tā rezultātā Komisija varētu būt spiesta virzīties uz nākamo procesa posmu, proti, iesniegt oficiālus ierosinājumus par atbilstīgiem pasākumiem, kas jāveic Beļģijas Karalistei.

22 Tomēr prasītāji atsaucas uz judikatūru, saskaņā ar kuru lēmums uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru var būt LESD 263. panta kārtībā apstrīdams akts (spriedums, 2002. gada 23. oktobris, *Diputación Foral de Guipúzcoa* u.c./Komisija, T-269/99, T-271/99 un T-272/99, Krājums, EU:T:2002:258, 38.–40. punkts). Tie arī uzsver, ka saskaņā ar judikatūru gadījumā, ja Komisija pieņem lēmumu, kas apstiprina tās sākotnējo novērtējumu, šis lēmums, ja tas nav apstrīdēts paredzētajos termiņos, kļūst galīgs (spriedums, 2005. gada 10. maijs, Itālija/Komisija, C-400/99, Krājums, EU:C:2005:275, 17. punkts).

23 Tomēr jāsecina, ka atšķirībā no konkrētajiem lēmumiem prasītāju norādītajās lietās, aplūkojamajā gadījumā apstrīdētā vēstule nav ne lēmums uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru LESD 108. panta 2. punkta un Regulas Nr. 659/1999 4. panta 4. punkta izpratnē, ne lēmums par šādas procedūras izbeigšanu šīs regulas 7. panta izpratnē.

24 Protams, judikatūrā ir atzīts, ka atsevišķos gadījumos lēmums uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru var radīt patstāvīgas juridiskās sekas, it īpaši gadījumos, kad tas attiecas uz nepaziņota jauna atbalsta pasākumiem, kas joprojām tiek īstenoti (skat. rīkojumu, *Gemeente Nijmegen*/Komisija, minēts 20. punktā, EU:T:2015:142, 30. punkts un tajā minētā judikatūra), vai kad ar šo lēmumu Komisija kā jaunu atbalstu kvalificē pasākumus, kuri, pēc dalībvalsts ieskata, nav atbalsts vai ir uzskatāmi par pastāvošu atbalstu (spriedumi, 2001. gada 9. oktobris, Itālija/Komisija, C-400/99, Krājums, EU:C:2001:528, 62.–69. punkts, un 2002. gada 23. oktobris, *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, T-346/99 līdz T-348/99, Krājums, EU:T:2002:259, 33. punkts) sakarā ar jauna atbalsta īstenošanas apturēšanas pienākumu atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam.

25 Tomēr aplūkojamajā gadījumā ir pietiekami konstatēt, ka apstrīdētā vēstule pat netieši nav šāds lēmums un ka tā ir sastādīta pirms iespējamā Komisijas ierosinājuma veikt atbilstīgus pasākumus Regulas Nr. 659/1999 17. pantā paredzētās sadarbības procedūras ietvaros starp dalībvalsti un Komisiju saistībā ar pastāvoša atbalsta shēmu.

26 Jāatgādina, ka šīs procedūras ietvaros dalībvalstij ir tiesības izvēlēties konkrēto valsts atbalsta shēmu piemērot un šā regulējuma ietvaros piešķirt individuālu atbalstu gan tad, ja tā, piekrītot Komisijas ierosinātajiem atbilstīgajiem pasākumiem, neizlemj atcelt vai grozīt šo shēmu (šajā ziņā skat. spriedumu *Stichting Woonpunt* u.c./Komisija, minēts 16. punktā, 71.–74. punkts), gan tad, ja Komisija nepieņem negatīvu galīgo lēmumu Regulas Nr. 659/1999 7. panta 5. punkta kārtībā, atzīstot šo atbalsta shēmu par nesaderīgu ar iekšējo tirgu (skat. spriedumu Itālija/Komisija, minēts 24. punktā, EU:C:2001:528, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, jāsecina, ka apstrīdētā vēstule nav akts ar galīgām juridiskajām sekām, attiecībā uz kuru varētu celt prasību par tiesību akta atcelšanu, pamatojoties uz LESD 263. pantu.

28 Līdz ar to Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jāapmierina, bet prasība jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

29 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

30 Atbilstoši Reglamenta 144. panta 10. punktam, ja tiesvedība pamatlietā tiek izbeigta, pirms ir pieņemts lēmums par pieteikumu par iestāšanos lietā, pieteikuma par iestāšanos lietā iesniedzējs un puses katrs pats sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumu par iestāšanos lietā. Konkrētajā gadījumā galvenās prasības pieņemamības izlemšanas brīdī ar šo rīkojumu Vispārējā tiesa vēl nav izlēmusi par *Port autonome de Liège* un *Société régionale du port de Bruxelles* pieteikumiem par iestāšanos lietā. Tādējādi saskaņā ar šo tiesību normu tām jāsedz pašām savi tiesāšanās izdevumi.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta)

izdod rīkojumu:

1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;

***2) Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL, Port autonome de Namur, Port autonome de Charleroi* un *Région wallonne* sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;**

***3) Port autonome de Liège* un *Société régionale du port de Bruxelles* sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

Luksemburgā, 2016. gada 9. martā

Sekretārs
E. Coulon

Priekšsēdētājs
G. Berardis